

TARTU FORSELIUSE KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

Kooli õppekava üldalused ja ülesehitus

Riikliku õppekava alusel koostab Tartu Forseliuse Kool kooli õppekava. Tartu Forseliuse Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

Kooli õppekava koostamisel lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, ahhaaliku kooli põhimõtetest, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor. Kooli õppekava kinnitab direktor.

Kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad. Ainekavad on esitatud valdkonniti koondatud lisadena. Lisades esitatakse ka läbivate teemade kavad, mis on seotud põhikoolis klassiti esitatud ainekavadega.

Tartu Forseliuse Kooli kooliastmed on:

- I kooliaste – 1.–3. klass;
- II kooliaste – 4.–6. klass;
- III kooliaste – 7.–9. klass.

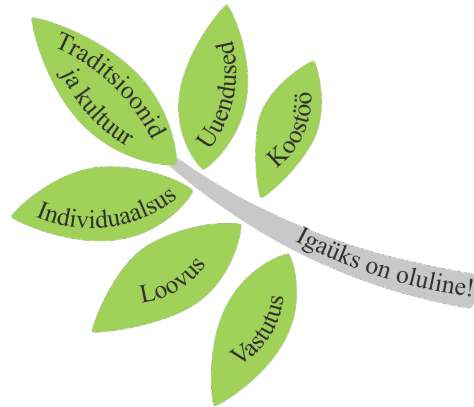
Sisukord

- 1. Kooli väärtused ja eripärad**
 - 1.1 Kooli väärtused
 - 1.2 Kooli eripärad
- 2. Õppe- ja kasvatusesmärgid ning -põhimõtted**
 - 2.1 lõimingu põhimõtted
 - 2.2 Läbivate teemade käsitlemine ja üldpädevuste kujundamise põhimõtted
- 3. Õppekorraldus**
 - 3.1 Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti
 - 3.2 Valikainete valimise põhimõtted ning võõrkeelte valik
 - 3.3 Eesti keeles erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti
 - 3.4 Üldõpetuse korraldus I kooliastmes
 - 3.5 Montessori kooliklassi õppekorraldus
- 4. Õpikeskkond**
 - 4.1 Õpikeskkonna kujundamise põhimõtted
 - 4.2 Sotsiaalne ja vaimne õpikeskkond
 - 4.3 Füüsiline õpikeskkond
 - 4.4 Õpikeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused
- 5. III kooliastme loovtöö teema valik, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord**
- 6. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus**
 - 6.1 Hindamise eesmärk
 - 6.2 Hindamise põhimõtted ja hindamisest teavitamine
 - 6.3 Teadmiste ja oskuste hindamine
 - 6.4 Õppimist toetav hindamine
 - 6.5 Kokkuvõtted hindamine
 - 6.7 Mitteeristav hindamine
 - 6.8 Kokkuvõttev hindamine õppeperioodi lõpus ja täiendav õppetöö
 - 6.9 Varasema õpikogemuse arvestamise alused
 - 6.10 tartu Forseliuse Kooli lõpetamine
- 7. Tuge vajavate õpilaste õppekorraldus**
 - 7.1 Tuge vajav õpilane
 - 7.1.1 Andekas õpilane
 - 7.2 Tugiteenuste määramine
 - 7.3 Toe koordineerimine
 - 7.4 Etapid õpilase võimetekohase arengu toetamiseks
 - 7.5 Tugimeetmete muutmise ja lõpetamine
- 8. Karjääriõppe korraldus**
- 9. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus**
- 10. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted**
- 11. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord**

1. Kooli väärtused ja eripärad

1.1. Kooli väärtused

Tartu Forseliuse Kooli missioon on koostöiselt ja ahhaalikult toetada igäihe võimalust kujundada enda haridustee. Seetõttu peame väga oluliseks juba 1.klassist peale toetada teadlikult ennastjuhtiva õppija kujunemist, õpetades 1.klassist peale õpilastele tõhusaid viise õppimiseks. Kooli põhiväärtused on kujutatud kooli väärtuste lehel:

1.2. Kooli eripärad

Tartu Forseliuse Kool lähtub **ahhaaliku koolimudeli põhimõtetest**. Ahhaaliku kooli mudeli loojateks on teaduskeskus AHHA, Tartu Forseliuse Kool ja Tartu Ülikool. Ahhaalikoolis tegutseme teadus- ja tõendus põhisel.

Ahhaalikool on üldhariduskoolide jaoks välja töötatud mudel, mis hõlmab uuendusi ja muudatusi õppekavas, õppetöös, õppekorralduses ja koolikeskkonnas.

Ahhaaliku kooli eesmärk on nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtteid rakendades tuua koolikeskkonda rohkem mitteformaalse hariduse elemente ning seeläbi:

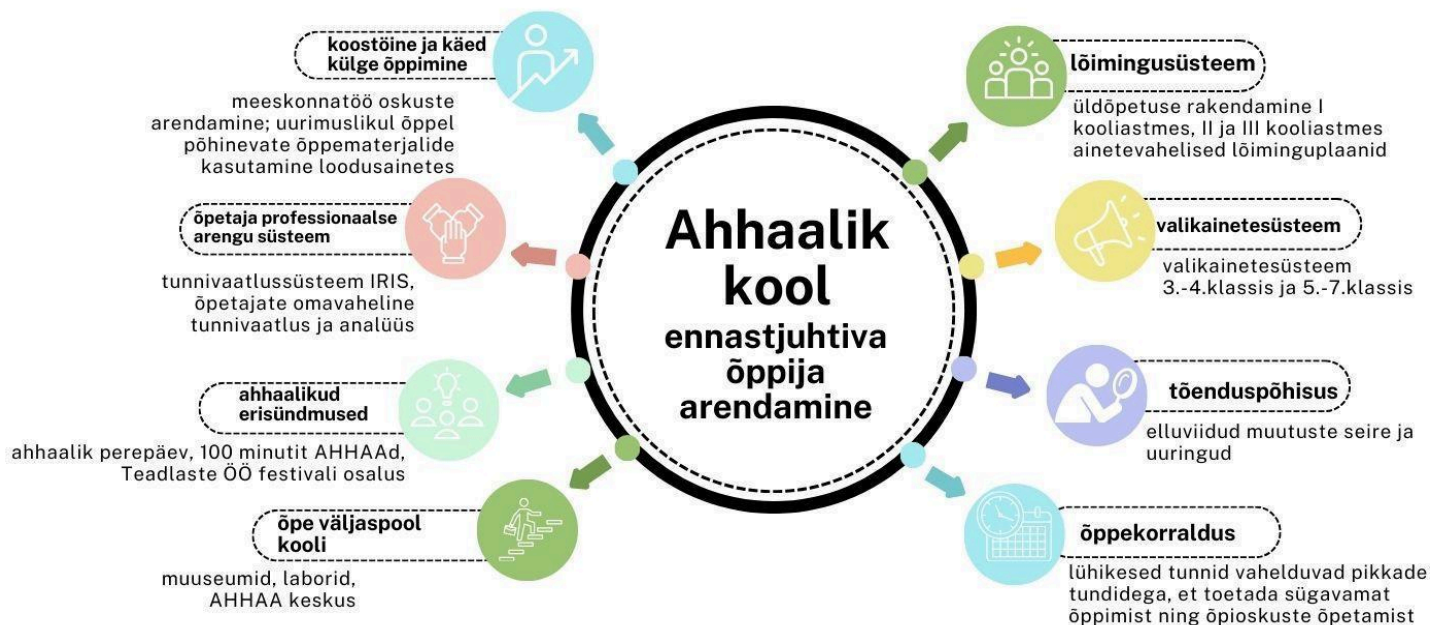
- suurendada õppijate õpimotivatsiooni;
- parandada õpilaste suhtumist õppetöösse, eriti loodusteadustesse;
- arendada õpilaste loovust;
- arendada õpilaste enesereguleerimise ja -juhtimise oskusi;
- arendada õpilaste kriitilise mõtlemise ja otsuse tegemise ning uurimuslikke oskusi;
- parandada õpilaste õppetulemusi loodusainetes;
- kujundada õpilaste sotsiaalseid oskusi nagu kommunikatsioonioskused ja meeskonnatöö oskused;
- suurendada õpetajate motivatsiooni;
- suurendada õpetajate ametialast professionaalsust (õpiringid, tunnivaatlussüsteem IRIS).

Ahhaaliku kooli võtmetevõtmeks on **õpitu seostamine igapäevaelu** ja erinevate õppeainetega (ainetevaheline lõimimine), **uurimuslike oskuste arendamine**, **koostöine õppimine**, **käed-külge tegevused**, **üldpädevuste** ning **loovuse arendamine**. Õppetööd iseloomustab **õpilaste suurem valikuvabadus** ja võimalus erinevaid lahenduskäike **katsetada**, **uurida** ning **avastada**. Samadest põhimõtetest lähtub ka Tartu Forseliuse Kooli Montessori klass.

Ahhaaliku kooli mudeli puhul on tegemist **tõendus põhise**, **tervikliku** ja **nüüdisaegset õpikäsitust**

toetava lähenemisega, mille rakendamise puhul on oluline pidev ja eesmärgipärane **koostöö**, et kaardistada kooli hetkeolukord ja vajadused ning vastavalt sellele koostada tegevusplaan ning viia ellu soovitud muutused. Muudatuste elluviimist (sekkumist) planeeritakse ning viiakse läbi teaduslikele uuringutele toetudes. Muudatuste elluviimise mõju uuritakse ja vastavalt uuringute tulemustele kohandatakse vajadusel sekkumist.

Ahhaaliku kooli mudeli rakendamise hulka kuuluvad mitmed praktilised ja koolikorralduslikud sammud ning abimaterjalid ja koolitused.

2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted

1. Tartu Forseliuse kool lähtub õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel **ahhaaliku kooli põhimõtetest** (vt joonist).
2. Kool kujundab õpilast pidevalt arenevaks isiksuseks, kes on suuteline elama väärikalt, austama iseennast, oma perekonda, kaasinimesi ja loodust, valima ning omandama talle sobivat elukutset, tegutsema loovalt ning kandma vastutust. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.
3. Koolis on olulisel kohal väärtuskasvatus, mis eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja.
4. Õppetöö kavandamisel ja elluviimisel:
 - 1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervises seisundit, huvi ja kogemusi;
 - 2) lähtutakse õpetamisel TFK pika tunni raamist.
 - 3) võetakse arvesse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
 - 4) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
 - 5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
 - 6) rakendatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas audio- ja visuaalseid õppevahendeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
 - 7) toetatakse teadlikult ennastjuhtiva õppija kujunemist, õpetades õpilastele tõhusaid õpistrateegiaid 1.klassist (õpistrateegiate õpetamise süsteem algklassides, klassijuhatajatunni moodul 4.-9.klassini) Ennasjuhtivat õppijat mõistetakse Tartu Forseliuse Koolis järgmiselt:

**ENNASTJUHTIV
ÕPPIJA –
MINA VASTUTAN
OMA ÕPPIMISE EEST!**

5. I kooliastmes lähtutakse õpetamisel **üldõpetuse** põhimõtetest.
6. II ja III kooliastmes on loodud õppe-ja kasvatustööd toetav **lõimingusüsteem**. Loodud lõiminguplaanid kuuluvad kooli ainekavade juurde.

2.1 Lõimingu põhimõtted

Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel: õpitulemuste, koolisestest projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil.

Ahhaaliku koolimudeli üks oluline tunnus on see, et õppimine oleks õpilastele terviklik ja seotud, eluline ning koostööne. Tartu Forseliuse Kooli lõimingusüsteemi loomisel oleme toetunud Tartu Ülikooli haridusuuenduste ja õppekavaarenduse keskuse [lõimingukogumikule](#).

Lõiminguplaanid on loodud 4.-8.klassi õpilastele. Lõiminguplaanide koostamisel ühele klassile oleme vaadelnud, mida terve õppeaasta jooksul lõimitavates õppeainetes käsitletakse. Lõiminguplaanides on välja toodud metateema, seotud õppeained ja nendes saavutatavad õpitulemused ja -tegevused, milliseid üldpädevusi arendatakse ning kõige lõpuks, mis on neid õppeained siduv ühine kulmineeruv tegevus. Iga lõiminguplaani lõppedes küsitakse õpilastelt projekti kohta tagasisidet.

Lõiminguplaanid klassiti

2.2 Läbivate teemade käsitlemine ja üldpädevuste kujundamise põhimõtted

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada. Läbivate teemade õpe realiseerub:

- 1) **õpikeskkonna korralduses** – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) **aineõppes** – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte, lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust;
- 3) **valikainete valikul (3.-4. kl ja 5.-7.kl klassiülesed valikained)**– valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) **loovtöös** – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) **tunnivälises tegevuses** - koostöös asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutustega ning osaledes klassivälises õppetegevuses, huviringide tegevuses ning maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

Keskkond ja jätkusuutlik areng: taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Kultuuriline identiteet: taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Teabekeskkond: taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.

Tehnoloogia ja innovatsioon: taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Tervis ja ohutus: taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

Väärtused ja kõlblus: taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Läbivate teemade nagu „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ ning „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ elluviimisel lähtutakse lisaks ainetundides käsitletule ka Tartu Forseliuse Kooli ettevõtlus- ja karjääriõpetuse tegevuskavast (Lisa 10).

Läbivate teemade käsitlemine TFKs

Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

- 1. kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja

kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

2. **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
3. **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
4. **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpitud; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
5. **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
6. **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
7. **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust;
8. **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus

Üldpädevuste toetamine TFKs

1. KULTUURI- JA VÄÄRTUSPÄDEVUS

traditsioonilised üritused (Vello Saage luulevõistlus, 100 minutit ahhaad, omaloominguvõistlus jms); tähtpäevade tähistamine; igapäevased klassijuhatajatunnid; võõrkeele varajane õpe; õppekäigud ja ekskursioonid

2. SOTSIAALNE JA KODANIKUPÄDEVUS

Tegutseb õpilasaktiiv ja -esindus; Maailmamuutjate ring; KiVa tunnid, mis toetavad üksteisega arvestamist, sallivust ja lugupidamist; VEPA; heategevuslikud üritused ja kohvikud, keskkonnakuu

3. ENESEMÄÄRATLUSPÄDEVUS

koolis on suur ja tegus tugimeeskond, vajaduspõhisel toimub sotsiaalsete oskuste ring; klassijuhatajatunnid päeva keskel; valikained; huviringid; vaimse tervise nädal; karjäärpädevuse toetamine;

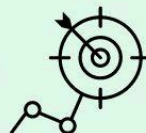
4. ÕPIPÄDEVUS

iseõppepäevad; loovtööd I kooliastmes ja 8.klassis; õpioskuste perioodifookused I kooliastmes; I kooliastme õpilaspäevik; sõnaline tagasiside I kooliastmes; II ja III kooliastmes klassijuhatajatunnimoodul, kus õpetatakse tõhusaid õpistrateegiaid; lõiminguprojektid; aktiivõppeprogrammid

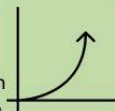
5. SUHTLUSPÄDEVUS

klassiülene valikainetesüsteem 3.-4.klass ja 5.-7.klass, KiVa klassijuhatajatunnid; vajaduspõhisel sotsiaalsete oskuste ring; ühine kokkulepe: telefone siseruumides ei kasuta, et toetada laste omavahelist suhtlemist; kooli oma käitumise ja suhtlemise kultuur

6. MATEMAATIKA-, LOODUSTEADUSTE JA TEHNOLOOGIAALANE PÄDEVUS

valikained "Ahhaa - mis, kuidas, miks?", "Õppimine avastades"; ringitunnid "Robootika", "Teadusring", "Unicorn Squad"; võimalus kasutada tunnis VR prille; seoste loomine loodusainete ja matemaatika õpitulemuste vahel

7. ETTEVÕTLIKKUSPÄDEVUS

õpilasaktiiv ja õpilasesindus, loovtööd, lõiminguprojektid; Maailmamuutjate ring; laatade korraldamine; õpilasvõistlustel ja -olümpiaadidel osalemine; karjäärinädal/karjääriprojektid

8. DIGIPÄDEVUS

Arvutiõpetus 2.klassis; 5.-7.klassi valikainetes võimalus osaleda õppeaines "Tark arvutikasutaja"; robootika huviring; digipädevuste toetamine on jagatud õppeainetesse; loovtöö koostamine

3. Õppekorraldus

1. Koolis on õpe korraldatud õppeaastati. Õppeaastas on 35 õppenädalat, kokku 175 õppepäeva. Õppeaasta jaguneb trimestriteks või kaheks poolaastaks, lähtuvalt kooliastmest ja õppeainest. Õppeaasta jooksul on õpilastel 5 koolivaheaega.
2. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, näiteks loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, projektipäev, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka õpetaja.
3. Õppetunni pikkus on 45 minutit või 85 minutit. Pikemad tunnid toetavad õpilaste kriitilise mõtlemise ja probleemilahendamise oskust ning annavad parema võimaluse arvestada õpilaste individuaalsete iseärasustega. Lisaks on õpilastel päevas vähem üleminekuid, mis soodustab sügavamalt õppimist. Õppetunnid vahelduvad vahetundidega (sh õue- ja mänguvahetundidega). Päevas on 2 pikemat vahetundi (30 ja 35 minutit), mille jooksul õpilased vastavalt päevakavale käivad ka söömas.
4. Kord kuus toimuvad TFKs iseõppepäevad. Iseõppepäeva eesmärk on arendada õpilaste iseseisvalt õppimise oskust, õpioskuste kujunemist ning tegutsemist vastavalt tööjuhenditele. Iseõppepäev toetab õpilaste ajaplaneerimisoskuse arengut ning vastutuse võtmist oma õppimise eest. Õpetajad panevad iseõppepäeva ülesanded Stuudiumisse tunnikirjelduste alla ning lisavad juurde suunised, kuidas õppida, et toetada laste õpioskuste kujunemist. Ülesanded tulevad Stuudiumisse iseõppepäeval kella 9.00ks!
5. Kool võib suvevaheajal korraldada täiendava õppega seotud tegevusi, arvestades, et põhiharidust omandavale õpilasele on tagatud vähemalt kümne järjestikuse nädala pikkune puhkus kõigist õppe ja eksamitega seotud tegevustest.
6. Koolil on päevakava, mis kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste järjestust ja ajalist kestust (sh tunniplaani). Kooli päevakavas määratakse õpilaste õppetöö korraldus õppepäevadel.

3.1. Tunnijaotusplaani õppeaineti ja klassiti

Riiklikus õppekavas kohustuslikud ained

RÕK	R+ L	1. kl	2. kl	3. kl	R+ L	4. kl	5. kl	6. kl	R+ L	7. kl	8. kl	9. kl
Eesti keel	19	6	7	6	11	5	3	3	6+1	2	2	3
Kirjandus					4		2	2	6	2	2	2
A-keel inglise	3+2	1*	2	3	9	3	3	3	9	3	3	3
B- keel vene/prantsuse					3			3	9	3	3	3

Matemaatika	10+3	4	4	5	13+3	5	6	5	13	4	5	5
Loodusõpetus	3+1	1	1	2	7	2	2	3	2	2	-	-
Geograafia									5	2	1	2
Bioloogia									5	2	2	1
Keemia									4	-	2	2
Füüsika									4	-	2	2
Ajalugu					3	-	1	2	6	2	2	2
Inimeseõpetus	2	1	-	1	2		1	1	2	1	1	-
Ühiskonnaõpetus					1	-	-	1	2	-	-	2
Muusika	6	2	2	2	4	2	1	1	3	1	1	1
Kunst	4,5	2	1,5	1	3	1	1	1	3	1	1	1
Tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	4,5	1	1,5	2	5	1	2	2	5	2	2	1
Kehaline kasvatus	8	3	3	2	8	3	3	2	6	2	2	2
RÕK kokku	60+6	20	22	24	73+3	22	25	29	90+1	29	31	32
KOKKU koos valikainetega	68	20	23	25	83	25	28	30	94	30	32	32
Max. tundide arv	68	20	23	25	83	25	28	30	94	30	32	32

*Tartu Forseliuse Koolis alustatakse inglise keele õpet 1.klassist peale. 1.klassis on inglise keel ringitunnina ning ei ole kohustuslik. Vanematelt küsitakse 1.klassi inglise keele tunnis osalemiseks nõusolekut.

Tunnijaotusplaani alusel on tunnid arvestuslikult teistsuguse pikkusega, kuid on arvestatud riiklikku mahtu. Tunniaegade muudatusest vabanenud tunniressurssi kasutatakse juhendatud õppeks (lõimitud aineõppeks, üldpädevuste arendamiseks). Juhendatud õpe on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka õpetaja. Õpilase nädalakoormuse sisse on arvestatud ka klassijuhatajatund, mille jooksul keskendutakse üldpädevuste arendamisele laiemalt.

Üldõpetuse puhul näitab tunnijaotusplaani arvestuslikult, kui suure osa üldõpetuse ajast kasutab

õpetaja antud õppeainega seotud õpitulemuste saavutamiseks.

3.2. Valikainete valimise põhimõtted ning võõrkeelte valik

Õpilaste valikute hõlbustamiseks tulevikus, nende huvid ja võimete väljaselgitamiseks ja arendamiseks on kool võimaldanud valikainete ja ringitundide baasil I-III kooliastmes valida erinevate valikainete seast endale huvipakkuvad. Kooli õppekavas olevate valikainete nimistu lähtub õpilaste huvidest, ahhaaliku kooli ning muutuva õpikäsituse põhimõtetest. Lisaks toetavad valikained läbivate teemade ja üldpädevuste taotlusi.

3.-4.klassi valikainetest saab õpilane 2 aasta jooksul läbi käia 4 ja 5.-7.klassi valikainetest saab õpilane 3 aasta jooksul läbi käia 6 valikainet, kuna üks valikaine kestab pool aastat. Seega ühes õppeaastas saab õpilane valida 2 valikainet. Valimine toimub õppeaasta esimesel nädalal (valitakse endale sobiv aine õppeaasta I poolaastaks) ja talvel (valitakse endale huvipakkuv aine õppeaasta II poolaastaks). Koos õpivad 3.-4.klassi õpilased ja 5.-7.klassi õpilased ehk siis valikained on klassiülised. Valikaineid ei ole hindelised, vaid on arvestuslikud.

kestus: 1 valikaine poolaastas	3.-4.klassi valikained		hindamine: mitteeristav A/M/A/A+
	2 aastat	4 valikainet selle perioodi jooksul	
	lähtepunktid: elulised, koostöised, huvidest lähtuvad		
	5.-7.klassi valikained		
	3 aastat	6 valikainet selle perioodi jooksul	

B-keele valimine toimub Tartu Forseliuse Koolis 4.klassis. Koolis pakutakse b-keelena vene, prantsuse või soome keelt. Keelerühm avatakse vähemalt 12 huvilise olemasolul.

Kooli valik	I	1. kl	2. kl	3. kl	II	4. kl	5.k l	6.kl	II I	7. kl	8.kl	9. kl
Loovus									1		1	
Digiõpetus	1		1									
B-keel vene, prantsuse , soome keel					4	2	2					
Klassiülised valikained 3.-4.klass	1			1	1	1						
Klassiülised valikained					2		1	1	1	1		

5.-7.klass												
KOKKU	+ 2		+1	+1	+7	+ 3	+3	+1	+ 2	+1	+1	

3.3 Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti

Kui Tartu Forseliuse Koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase (või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul) eesti keele õpet korraldada “Eesti keel teise keelena” ainekava alusel.

Õpilane, kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.

Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul (või piiratud teovõimega õpilase puhul) võib vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest. Vajaduspõhiselt võib kool selle arvelt suurendada A-võõrkeele või eesti keel teise keelena ainetundide mahtu.

3.4 Üldõpetuse korraldus I kooliastmes

Üldõpetuse lähtealuseks on võetud Johannes Käisi arusaam üldõppest, ahhaaliku kooli kriteeriumid ning kaasaegsed teadmised õppimisest ja õpetamisest. Üldõpetuses seotakse õppeained tervikuks kesksete teemade kaudu, milleks on looduse ja inimesega seonduv. Tartu Forseliuse Kooli I kooliastme õppekava läbivad kesksed teemavaldkonnad on järgmised:

- mina ja minu väärtused;
- pärimused ja traditsioonid;
- kodukoht ja kodumaa;
- loodus ja keskkond;
- ahhaalik maailm.

Üldõpetus võimaldab keskenduda üldpädevuste ja läbivate teemade ja oskuste õpetamisele. Teemade käsitlemise kaudu toetatakse õpilase eesti keele, matemaatika, loodusõpetuse ja/või inimeseõpetuse ning käeliste oskuste arengut. Võimalusel lõimitakse teemasid ka muusika- ja liikumisõpetuses.

Üldõpetusliku õpetamise kriteeriumid on Tartu Forseliuse Koolis järgmised:

- nädala teema avamine
- nädala eesmärkide seadmine
- õppeainete lõimimine
- elulised seosed ja ülesanded
- enese- ja kaaslase tagasisidestamine
- õpioskuste õpetamine 1.klassist
- nädala kokkuvõtte ja analüüs

Igal õppeaastal teevad kõik klassid ühe suurema projekti/loovtöö. 1. ja 2.klassis on loovtöö teema vabalt valitud (etendus, raamat, katse vms), 3.klassis teevad õpilased uurimusliku loovtöö (ise esitavad küsimuse, uurivad seda, katsetavad ja teevad järeldused). Rõhk on iseseisval katsetamisel, uurimisel ja avastamisel.

Üldõpetuse läbiviimist toetavad 85-minutilised tunnid, kuna pikas tunnis saab õppeaineid omavahel lõimida, läbi viia mitmekesisemaid õppetegevusi (sh liikumist toetavaid ülesandeid), arvestada õppijate vajadustega, mõtestada õppimist sügavamalt ning toetada õpilase enastjuhtivuse arenemist. 1. kooliastmes saavad õpilased õpetajalt sõnalist edasiviivat tagasisidet. Kokkuvõttev hindamine toimub kaks korda aastas sõnaliste hinnangutega. Üldõpetuses antakse kirjalikku tagasisidet vähemalt kaks korda nädalas.

3.5 Montessori kooliklassi õppekorraldus

Montessori pedagoogika on terviklik metoodiline lähenemine üldõpetuse rakendamiseks. Õppetöö Montessori kooliklassis toimub 3-tunnise töötükina, mille jooksul on õpilastel individuaalses tempos võimalik erinevate õppeainete ja õpiülesannete vahel liikuda ning neid omavahel kombineerida. Klassiruum on sisustatud spetsiaalsete õppevahenditega ning klassis töötav õpetaja on läbinud rahvusvaheliselt tunnustatud AMI (*Association Montessori Internationale*) Montessori 6-12 vanuseastme koolituse. Montessori kooliklassis õpivad koos 1., 2. ja 3. klassi õpilased, kes moodustavad ühise õpirühma. Montessori kooliklassis lähtutakse riiklikust õppekavast ning Montessori pedagoogika põhimõtetest. Kord nädalas on Montessori klassil iseõppepäev.

4. Õpikeskkond

4.1. Õpikeskkonna kujundamise põhimõtted

Õppe ja kasvatus korralduse eelduseks on õpilase arengut soodustav õpikeskkond, mis on õpilasi ümbritsev vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslus. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust. Kool korraldab õppe, mis edendab ja kaitseb õpilaste vaimset ning füüsilist tervist.

4.2. Sotsiaalne ja vaimne õpikeskkond

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere. Kõiki õpilasi koheldakse eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatussega seotud osaliste vahel.
- jagatakse koolipere liikmete vahel asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu. Kuu kogunemistel jagatakse kollaseid ja rohelisi tunnustuskaarte. Tunnustuskaarte antakse õpilastele, kes jäävad millegi erilise silma või teevad koolis midagi n-ö lisaks. Tunnustame näiteks head käitumist, suurt lugemust, kaaslaste abistamist, õpilasvõistlustel osalemist jms. See on võimalus üksteises hea märkamiseks.
- välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist. Kool on liitunud KiVa programmi rakendavate koolide võrgustikuga. Koolis toimuvad KiVa klassijuhtatajatunnid (1., 4., 7.klassis ja vajaduspõhiselt ka teistes klassides).
- luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega. Koolis tegutseb nii õpilasesindus kui ka -aktiiv.
- on reguleeritud nutiseadmete kasutamine kooli keskkonnas, et anda ajule puhkust ja vältida laste ülestimuleeritust. Nutiseadmeid ei tohi koolis kasutada I kooliastme õpilased ning II ja III kooliastme õpilased võivad nutiseadmeid vahetunnis kasutada vaid kooli hoovis.

4.3. Füüsiline õpikeskkond

Füüsilise keskkonna kujundamisel:

- jälgitakse, et kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- jälgitakse, et õppes oleks vajadusel võimalik kasutada kooliraamatukogu kui ka kaasaegset tehnikat. Õpilastel saavad kasutada ka Loovainete maja (nt käsitöö ja kodundusklass, muusikaklassi võimalused) võimalusi klassi ühistegevuste planeerimisel.
- kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara.
- on loodud kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt. Kool on liitunud Liikuma Kutsuvate Koolide võrgustikuga, mille järgi on liikumisel oluline roll nii tunni keskkonnas, lähtudes õpetaja juhustest, kui ka tunnivälisel ajal.

4.4. Õpikeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

1. Põhikooli lõpetaja peab olema valmis õpingute jätkamiseks võõrkeelses keskkonnas, mistõttu osaleb kool võimalusel rahvusvahelistes projektides, eesmärgiga aidata kaasa õpilaste suulise ja kirjaliku eneseväljenduse parandamiseks õpitavates võõrkeeltes.
2. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas (e-õppe päev). Ahhaaliku koolimudeli põhimõtetest lähtuvalt viiakse tunde aeg-ajalt läbi ka AHHA keskuses.
3. Tartu Forseliuse Koolis on loodud **4.-8.klassi õpilastele lõiminguprojektid**, erinevate õppeainete ja läbivate teemade sidumiseks eluliste ja praktiliste ülesannete ning tegevustena.
4. Õpilaste ettevõtlikkuse arendamiseks loob kool võimalused õpilasprojektide kirjutamiseks ja nende läbiviimiseks.
5. Aitamaks õpilastel välja selgitada oma huve ning samas ka toetamaks õpilaste väljakujunenud huvide põhise õppimist on Tartu Forseliuse Koolis loodud valikainete süsteem nii 3.-4.klassi õpilastele kui ka 5.-7.klassi õpilastele.
6. Kool pakub mitmekesist huviharidust, mis lähtub kooli väärtustest ning ahhaaliku kooli põhimõtetest.
7. Koolis tegutseb nii õpilasesindus kui ka õpilasaktiiv.
8. Kooli tegevustesse kaasatakse võimalusel ka vanemaid (nt ametite tutvustamine, õppekäikudel või ühisüritustel osalemine, ahhaalikul perepäeval osalemine jms).

5. III kooliastme loovtöö teema valik, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

Õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ja kirjeldus III kooliastmes on esitatud Tartu Forseliuse Kooli loovtööde korraldamise ja läbiviimise juhendis (Lisa 11).

6. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

6.1 Hindamise eesmärk

Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärgid on järgmised:

- toetada õpilase arengut,
- anda õpilasele tagasisidet tema õppeedukuse kohta,
- innustada õpilast sihikindlalt õppima,
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist,
- toetada õpilast edasise haridustee valikul.

Hindamine suunab õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel. Teadmiste ja oskuste hindamine on aluseks õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid ja motiveerida õpilast hoolikalt täitma oma õppeülesandeid.

6.2 Hindamise põhimõtted ja hindamisest teavitamine

1. Teadmisi ja oskusi hindab klassi- või aineõpetaja, käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
2. Klassi- ja aineõpetaja töö aluseks on kooli õppekava aine- ja töökava, mis sisaldab hindamise põhimõtteid.
3. Iga õppeperioodi (õppeaasta, trimestri) alguses selgitab õpetaja hindamise vahendeid, kokkuvõtva tulemuse kujunemist, järelvastamise korda, konsultatsioonide korraldust. Iga õpetaja sisestab hindamissüsteemi õppeaasta alguses õppeaine info alla.
4. Õpilasel on õigus teada, milline protsent või hinnang on aluseks kokkuvõtvale õppeaine tulemusele ja hinnangule.
5. Õppeainetes, mis eeldavad erivõimel põhinevaid oskusi (liikumisõpetus, muusika, kunst, käsitöö ja kodundus ning tehnoloogiaõpetus), ei eelistata hindamisel andekust, vaid õpilaste püüdlikkust, osalemist õppeprotsessis ja teoreetilisi teadmisi. Mitteeristavalt (arvestatud+/arvestatud/mittearvestatud) hinnatakse 3.-8. klassi valikaineid ning II kooliastmes ja 7.-8.klassis loov- ja oskusaineid. Lisaks hinnatakse II kooliastmes ja 7.klassis mitteeristavalt inimeseõpetust, kirjandust ning ühiskonnaõpetust.
6. Käitumise ja hoolsuse hinnangute andmise (hindamise) põhimõtteid ning korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul koos kodukorra läbitöötamisega.
7. Õppeperioodi jooksul saadud tulemused kantakse e-päevikusse hiljemalt tulemuse teavitamise päeva õhtuks. Võimalusel lisatakse kommentaar ka e-päevikusse.
8. Tagasisidet õpilastele nende esitatud kirjalikest töödest annab õpetaja nädala jooksul. Suuremahuliste tööde korral (kirjandid, referaadid, uurimistööd jms) vastavalt kokkuleppele õpilastega.
9. Kokkuvõtvad tulemused ja hinnangud (trimestri-, poolaasta-, aasta-, eksamitulemused) kantakse e- päevikusse ja klassitunnistusele.
10. Teadmiste ja oskuste, käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ning korda tutvustatakse vanematele kooli kodulehel, klassi lastevanemate koosolekul, Stuudiumi kaudu või individuaalselt. Teavet õpilase õpiedukusest saab e-päeviku, klassitunnistuse, õpilasraamatu, m-klassijuhataja ja vajadusel hinnetelehe vahendusel.

6.3 Teadmiste ja oskuste hindamine

Õpilase teadmisi ja oskusi hinnatakse kõikides kooliastmetes terve õppeaasta jooksul kasutades **õppimist toetavat ja kokkuvõtvat** hindamist. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde ning tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.

Õppeaasta kohustuslikud hinnatavad ja arvestuslikud tööd ning eksamid:

- 1.klassis – loovtöö (individuaalne või grupis);
- 2.klassis – loovtöö (individuaalne või grupis);
- 3.klassis – koolisisene komplekstasemetöö sügisel, loovtöö (individuaalne või grupis);
- 4.klassis – riiklikud tasemetööd;
- 7.klassis – riiklikud tasemetööd;
- 8.klassis – komplekseksam, loovtöö (individuaalne või grupis)
- 9.klassis – lõpueksamid eesti keeles ja matemaatikas, valikeksam õpilase valitud aines

Koolis läbi viidud 3.klassi komplekstasemetöö tulemus märgitakse protsendina. Tasemetöö hindamisel antakse õpilasele tagasisidet tema õppeedukuse kohta antud aines. Tasemetöö eesmärk on hinnata õpilase antud kooliastme (või klassi) kindla õppeaine õpitulemuste saavutamist. 8. klassi komplekseksami tulemus kantakse eraldi tulemusena (protsendina) klassitunnistusele. 9. klassi lõpueksamite tulemused ja III kooliastmes sooritatud loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.

6.4 Õppimist toetav hindamine

Õppimist toetava hindamise all mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, kavandatakse õppimise eesmärgid ja teed, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele. Õppimist toetava hindamise juures on oluline, et õppijad kaasataks õppeprotsessi erinevatesse etappidesse: eesmärgistamise, andmete kogumisse, tagasiside andmisesse (enese- ja kaaslahendamise kaudu). Selline lähenemine aitab kujundada õpilastest ennastjuhtivaid ja -analüüsivaid õppijaid.

Õppimist toetav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutuste ja teadmistega. Õppimist toetav tagasiside on õppimise protsessi kohta tagasiside andmine, mis kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad lapse arengut.

1. Õppetunni või õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslaselt või enesehinnangu abil suulist ja/või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet puudutavate teadmiste ja oskuste, ent ka käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kohta.
2. Õpilane on kaasatud hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ja oma õppimist ning käitumist nende alusel hinnata ning tõsta õppimotivatsiooni.
3. Õppimist toetava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpilasepõhist õpimappi.

6.5 Kokkuvõttev hindamine

Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse ainekavas toodud oodatavate õpitulemuste ja õppele püstitatud eesmärkidele tuginedes. Kokkuvõttev hindamine tähendab õpitulemuste saavutatuse taseme mõõtmist. I kooliastmes hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi sõnaliste hinnangutega.

II ja III kooliastmes hinnatakse **eristava hindamise** puhul 100%-skaalal ja **mitteeristava hindamise** puhul sõnaliselt „AR“ (arvestatud)/„MA“ (mittearvestatud)/AR+ (arvestatud kiitusega). AR+ lisab õpetaja kommentaari lahtrisse. Nendest põhimõtetest lähtutakse nii jooksval kui ka kokkuvõtval hindamisel.

ERISTAV HINDESKAALA 0-100%	TEISENDAMINE 5-PALLI SKAALALE
<p>100+ protsenti ehk „erakordne“, kui õpilase teadmised ja oskused ületavad tunduvalt ainekavas nõutut või kui lahendus/idee on unikaalne ja õige või lähenemine eriti huvitav ning originaalne;</p>	<p>„5“ (väga hea) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab täiel määral õppekavas taotletavatele õpitulemustele.</p>
<p>90 – 100 protsenti ehk „suurepärane“, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab täiel määral õppekava nõuetele.</p>	

<p>80 – 89 protsenti ehk “väga hea”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab täiel määral õppekava nõuetele, kuid selles on mõni väiksem ebatäpsus.</p>	<p>„4“ (hea) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi.</p>
<p>70 – 79 protsenti ehk “hea”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid selles esineb väiksemaid puudusi ja vigu või ei ole täielik.</p>	<p>75-79 vastab hindele “4”(hea) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi.</p>
	<p>70-74 hindele “3” (rahuldav) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid esineb puudusi ja vigu.</p>
<p>60 – 69 protsenti ehk “rahuldav”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid selles esineb mõni tõsine puudus või viga ning praktilises rakendamises jääb mõningal määral puudu.</p>	<p>„3“ (rahuldav) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab üldiselt õppekava nõuetele, kuid esineb puudusi ja vigu.</p>
<p>50 – 59 protsenti ehk “kesine”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitavad, et õpilane on omandanud õppekavas nõutavad põhiteadmised ja -oskused, kuid esineb tõsiseid puudusi ja vigu ning nende praktilisel rakendamisel vajab juhendamist ja suunamist.</p>	
<p>alla 50% on õpilasel tulemus mitteamarvstatud ning õpitulemused omandamata</p>	
<p>40 – 49 protsenti ehk “ebapiisav”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitavad, et õpilane ei ole piisavalt omandanud õppekavas nõutavaid põhiteadmisi ja -oskusi ning raskusi valmistab nende praktiline rakendamine.</p>	<p>„2“ (puudulik) hinnatakse õpitulemust, kui see vastab vähesel määral õppekava nõuetele ning esineb olulisi puudusi ja vigu.</p>
<p>20-39 protsenti ehk “puudulik”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitavad, et õpilane ei ole omandanud õppekavas nõutavaid põhiteadmisi ja -oskusi ning ei suuda neid ka rakendada.</p>	
<p>0-19 protsenti ehk “nõrk”, kui õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus näitavad, et õpilane ei ole</p>	<p>“1” (nõrk) hinnatakse õpitulemust kui see ei vasta õppekava nõuetele.</p>

omandanud õppekavas nõutavaid põhiteadmisi ja -oskusi.	
--	--

1. Kui õpilasel on hindamisele kuuluv töö tegemata, märgib õpetaja jooksval hindamisel e- päevikus märke „T“ ja lisab selgitava kommentaari. Tegemata töö sooritada **10 õppepäeva jooksul või kokkuleppel õpetajaga**.
2. Kui trimestri lõpuks pole õpilane tegemata töid sooritanud 10 päeva jooksul või kokkuleppel õpetajaga, võrdsustatakse T protsendiga 0.
3. Õpitulemuste mitte omandamisel (vähem kui 50% vajalikest õpitulemustest) tuleb õpilasel võlgnevus likvideerida vähemalt 10 (kümne) koolipäeva jooksul (aega arvestatakse alates tulemuse teatavaks tegemisest e-päevikus) või kokkuleppel õpetajaga.
4. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata protsendiga „0“ ja lisatakse selgitav kommentaar.
5. Kui õpilane keeldub tööd esitamast või keeldub vastamast, hinnatakse teda "0"-ga, millele lisab õpetaja selgitava kommentaari.
6. Arvestusliku töö tulemust on õpilasel õigus teada saada enne trimestri tulemuse välja panemist, et õpilastel jääb võimalus konsultatsiooniks ja järelvastamiseks.
7. Igal aineõpetajal on vähemalt kord nädalas konsultatsiooniaeg (aeg õpetamiseks, õpilasele küsimiseks ja järelvastamiseks). Konsultatsiooniajad on avalikustatud kooli kodulehel ja kooli stendil.
8. Kui õpilasel on trimestri/poolaasta tulemus alla 50%, siis on tal kohustus osaleda antud aine konsultatsioonides.
9. Kui õpilasel on trimestri/poolaasta tulemustes mitterahuldav (tulemus alla 50%) või MA (mitte arvestatud), on klassijuhatajal kohustus võtta ühendust lapsevanemaga.
10. Kui õpilane parandab oma tulemust, siis lisatakse uus tulemus kaldkriipsu järel.
11. Algklassides kasutatakse märki “!”, et markeerida tööd, mis on olnud ebapiisav ja tuleb teha uuesti.

6.6 Mitteeristav hindamine (arvestatud+, arvestatud, mittearvestatud)

Mitteeristavalt hinnatakse 3.-8. klassi valikaineid ning II kooliastmes ja 7.-8.klassis loov- ja oskusaineid. Lisaks hinnatakse II kooliastmes ja 7.klassis mitteeristavalt inimeseõpetust ning ühiskonnaõpetust ja kirjandust. Hindamiskriteeriumiteks on õppekavas välja toodud õpitulemused. Lähtuvalt saavutatavatest õpitulemustest seavad õpetaja ja õpilane õpieesmärgid. Hindamisel võrreldakse õpilase arengut eelnevalt seatud õpieesmärkidega. Hindamispõhimõtteid peab õpilastele eelnevalt tutvustama ja need võivad õpilaste individuaalset arengut arvestades olla erinevad. Mitteeristava hindamise puhul annab õpetaja õpilastele õppimist toetavat tagasisidet selle kohta, kui võrd on õpilane omandanud talle seatud eesmärgid. Mitteeristava hindamisega õppeainetes võib jooksval hindamisel kasutada ka eristavat ehk % hindamist.

Tulemusega „**arvestatud**“ hinnatakse õpilast, kes saavutab seatud eesmärgid.

Tulemusega „**arvestatud+**“ hinnatakse silmapaistvate tulemuste eest, mis ületavad õppekavas seatud eesmärgid. AR+ lisab õpetaja kommentaari lahtrisse.

Kui õpilane ei soorita püstitatud õppekava eesmärgid, hinnatakse tema tulemus „**mittearvestatuks**“. Kui õpilane on saanud tulemuseks mittearvestatud on tal kohustus osaleda selle õppeaine konsultatsioonides ja omandada eeldatavad õpitulemused.

6.7 Kokkuvõttev hindamine õppeperioodi lõpus ja täiendav õppetöö

I kooliastme õpilased saavad kokkuvõtivate hinnangutega tunnistuse kord poolaastas (jaanuaris ja juunis). II-III kooliastmel hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt trimestri- ja aastatulemustes protsendiga.

1. Klassitunnistused antakse õpilastele õppeaasta lõpus.
2. Trimestri tulemus pannakse välja antud trimestri jooksul saadud tulemuste või hinnangute alusel. Aasta tulemus pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestri tulemuste alusel enne õppeperioodi lõppu.
3. Kokkuvõtval hindamisel arvestatakse kõiki arvestuslikke tulemusi või sõnalisi hinnanguid.
4. Õpilasele, kelle trimestri tulemus on alla 50% või juhul, kui aine on hindamata, peab tulemuse parandama järgmise trimestri jooksul, sooritades arvestusliku töö selleks etteantud kuupäeval.
5. Kui õpilane on puudunud rohkem kui pooltest ainetundidest tervislikel põhjustel, võib jätta trimestri tulemuse välja panemata ning õpilasel on kohustus need ülesanded täita järgmisel trimestril või täiendaval õppetööl kokkuleppel õpetajaga.
6. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aasta tulemus välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi hiljemalt õppeaasta lõpuks.
7. Kui õppeaine trimestri tulemus on jäänud parandamata, on õpilane jäetud antud aines täiendavale õppetööle, välja arvatud siis, kui ainekavas ette nähtud õpitulemused on järgmise trimestri jooksul saavutatud.
8. Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane nendes õppeainetes, milles tulenevalt trimestri- ja/või poolaasta tulemustest või -hinnangutest tuleks välja panna aasta tulemus alla 50% või anda õppeaine õpitulemuste sooritamise kohta samaväärne sõnaline hinnang.
9. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab kooli õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.
10. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppetöö lõppu.
11. Täiendava õppetöö jooksul osaleb õpilane konsultatsioonides ja täidab aineõpetaja koostatud kava kohaselt õppeülesandeid, mida kontrollitakse ja hinnatakse.
12. Täiendava õppetöö positiivse soorituse korral pannakse välja õppeaine aasta tulemus, mis kantakse e-päevikusse ja klassitunnistusele selgitava märkusega.
13. 9.klassi õpilasele pannakse kokkuvõtavad aastahinded välja hiljemalt 1.juuniks, välja arvatud õppeainetes, milles õpilasele on määratud täiendav õppetöö.
14. Kui õpilasel on kolmes või enamal õppeaines aasta tulemus alla 50% , „mittearvestatud“ või samaväärne sõnaline hinnang ning täiendav õppetöö ei ole andnud positiivseid tulemusi ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme, siis võib erandjuhul õppenõukogu põhjendatud otsusega jätta õpilase klassikursust kordama, kaasates otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulates ära tema arvamuse.
15. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamal õppeaines aasta tulemus alla 50%, „mittearvestatud“ või samaväärne sõnaline hinnang, kaasates otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulates ära tema arvamuse.
16. **Hindamine distantsõppe ajal Tartu Forseliuse Koolis.** Kui õppetöö toimub Tartu Forseliuse Koolis distantsõppe vormis, siis rakendatakse koolis mitteristavat hindamist AR (arvestatud), MA (mittearvestatud), AR+ (arvestatud kiitusega), kuhu on lisatud ka sõnaline kommentaar. AR+ lisab õpetaja kommentaari lahtrisse. Arvestuslikke töid võib hinnata ka distantsõppel numbriliselt (skaalal 0-100%). Õppeaasta kokkuvõttev tulemus kujuneb eelnevate tulemuste ja/või distantsõppe hinnangu alusel. Õpilase käitumist distantsõppel eraldi ei hinnata. Hoolsusele antakse eraldi hinnang ka distantsõppe ajal.
17. **Ukrainast saabunud õpilaste hindamine Tartu Forseliuse Koolis.** Ukrainast pärit õpilasi hinnatakse I kooliastmes kõikides õppeainetes sõnaliste hinnangutega ning eesti keeles, arvestades õpilaste võimalusi ja oskusi. Sõnalised hinnangud lisatakse e-päevikusse. II ja III kooliastmes hinnatakse õpilasi mitteeristavalt (arvestatud, mittearvestatud) kõikides õppeainetes

(v.a 9.klassis). Tulemusega “arvestatud” hinnatakse õpilast, kes saavutab talle seatud eesmärgid. Kui õpilane ei soorita talle püstitatud õppekava eesmärke, hinnatakse tema tulemus “mittearvestatuks”. Kui õpilane on saanud tulemuseks “mittearvestatud” on tal kohustus osaleda selle õppeaine konsultatsioonides ja omandada eeldatavad õpitulemused.

6.8 Varasema õpikogemuse arvestamise alused

Kui õpilane osaleb regulaarselt huvikoolide või spordiklubide tegevuses sellises mahus, mis ületab õppekavas kehtestatud vastavate õppetundide (loovainetes või kehalises kasvatuses) mahtu, on direktoril õigus lapsevanema ja huvikooli või spordiklubi avalduse alusel õpilane vastavates õppeainetes õppetööst vabastada. Õpetaja võib kokkuvõtval hindamisel arvestada õpilase tulemusi, mis on saavutatud väljaspool kooli (osalemine aineolümpiaadidel ja konkurssidel, keeltekoolis, teaduskoolis, spordikoolis, vabariiklikel ja rahvusvahelistel võistlustel, vahetusõpilaseks olemine jm), kui selle kohta on kirjalik tõend korraldavalt organisatsioonilt või asutuselt, mis sisaldab tulemust ja tegevusmahtu.

Õpilane võib lapsevanema avalduse alusel valida B võõrkeeleks mõne muu kooli õppekava välise võõrkeele, mida võib kool arvestada õppetöö osana. Õppekavaväliste õpingute arvestamiseks tuleb vanemal või lapse seaduslikul esindajal esitada kooli direktorile avaldus, lisaks ülevaade õppesisu kohta kooliväliselt juhendajalt. Avaldused vaatab üle kooli juhtkond (vajadusel koostöös õpetajatega) ning teeb otsuse õpingute arvestamise kohta kooli õppekava osana. Vanemal on kohustus esitada koolile 3 korda õppeaastas tulemused õpilase edasijõudmise kohta. B-võõrkeel valitakse põhikooli lõpuni.

6.9 Tartu Forseliuse Kooli lõpetamine

Lõputunnistusel teisendatakse õppeainete tulemused hindekskala viie palli süsteemi, lähtuvalt riiklikus õppekavas sätestatule:

- hindegga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100%,
 - hindegga „4” 75–89%,
 - hindegga „3” 50–74%,
 - hindegga „2” 20–49%
 - hindegga „1” 0–19%
- Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul;
 - 9.klassi lõpueksamite tulemused ja loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.
 - Põhikooli lõpetanuks võib õpilase vanema või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
 - kellel on üks „nõrk“ või „puudulik“ eksamihinne ja/või õppeaine viimane aastahinne;
 - kellel on kahes õppeaines kummaski üks „nõrk“ või „puudulik“ eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

Rohkem kui kahe “nõrga” või “puuduliku” tulemusega lõputunnistusel ei saa põhikooli lõpetada.

7. Tuge vajavate õpilaste õppekorraldus

Tartu Forseliuse Koolis lähtutakse tuge vajava õpilase õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest.

7.1 Tuge vajav õpilane

Tuge vajav õpilane on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, tervislik seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes.

7.1.1 Andekas õpilane

Õpilase andekust käsitletakse haridusliku erivajadusena. Andekas õppija on võrreldes sarnase kogemuse ja/või (haridus)keskkonnaga kaasõppijatega suurema jõudlusega, kõrgema võimete arenguga ja loovusega, erakordse arengupotentsiaaliga õppija. Andeka õppija õpimotivatsiooni ja igakülgse arengu toetamiseks ning tema potentsiaali realiseerumiseks on vaja teha kohandusi kas õppe sisus, -meetodites või -korralduses või mitmes korraga. Vajaduse korral tagatakse andeka õppija täiendav juhendamine aineõpetajate või kooliväliste haridusprogrammide või -asutuste kaudu. Võimalusel korraldatakse õppetööd noppeõppena. Andekate õppetöö korraldamist koordineerib kooli direktori poolt määratud spetsialist.

7.2 Tugiteenuste määramine

Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, pakub kool üldist tuge. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna otsusel tõhustatud tuge või erituge. Täpse toe määramisel lähtutakse konkreetse õpilase toevajadusest.

Üldine tugi	Tõhustatud tugi	Eritugi
Kooli poolt määratud tugi.	Tähtajaline tugi, mille määramiseks on vajalik koolivälise nõustamismeeskonna otsus ning lapsevanema avaldus.	
Koolimeeskonna otsusel saab õpilane osaleda: *pikapäevarühmas, *õpiabitundides, *kohustuslikes konsultatsioonitundides, *individuaal- või rühmatundides eripedagoogi ja/või sotsiaalpedagoogi juures, *vestlustel psühholoogiga. Lisaks võib vajalikuks osutada: *abiõpetaja tugi ainetundides, * individuaalne õppekava seoses muu koduse keelega, ajutise õpiraskusega, pika haigestumisega,	Õpilane vajab lisaks pidevale tugispetsialistide toele vähemalt üht järgmistest teenustest: * individuaalse õppekava rakendamine ühes või mitmes õppeaines, *osaajaline õpe individuaalselt või rühmas, * individuaalne tugi klassis õppetöö ajal.	Õpilane vajab pidevat tugispetsialisti teenust ja puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat ja -vahendeid. Eritoe rakendamisel võib õpilane vajada: * osaajaga õpet individuaalselt või rühmas; *pidevat individuaalset tuge klassis või

käitumisprobleemidega ning kergemate sotsiaalsete ja psüühiliste probleemidega.	Õpilaste vajadustest lähtuvalt võib koolivälise nõustamismeeskonna otsusel ja kooli ressursse arvestades tõhustatud ja eritoe soovituse korral rakendada õpet eriklassis.	
Üldise toena rakendatakse I-II tasandi meetmeid.	Tõhustatud tuge rakendatakse III tasandi meetmete tulemusena.	Erituge rakendatakse III tasandi meetmete tulemusena.

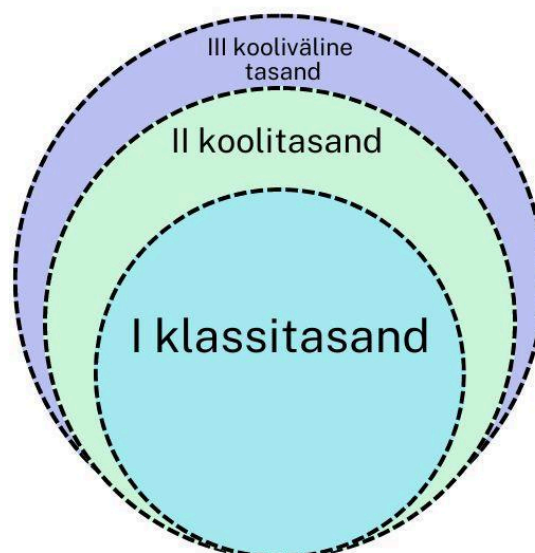
7.3 Toe koordineerimine

Direktor on määranud tuge vajavate õpilaste õppe koordineerija (edaspidi tugiõppe juhi), kelle ülesandeks on tuge vajavate õpilaste õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate, õpetajate, lapsevanemate ja kooliväliste spetsialistide vahel.

Tuge vajavate õpilaste õppekorralduse põhimõtted lähtuvad järgnevast:

- toe vajaduse võimalikult varajane märkamine;
- õpilase vajaduste kaardistamine ja seejärel toe rakendamine;
- õpilase vajadustest lähtuvalt võimalikult soodsa õpikeskkonna loomine;
- õpilase perekonna ja kooliväliste spetsialistide kaasamine ning meeskonna- ja võrgustikutöö korraldamine.

7.4 Etapid õpilase võimetekohase arengu toetamiseks

Joonis 1. Etapid õpilase arengu toetamiseks

I KLASSITASAND - vajaduse märkamine ja toe pakkumine klassi- ja/või aineõpetaja poolt (üldise toe raames)

- õppe diferentseerimine ja individualiseerimine ainetunnis: õpetajapoolsed täiendavad selgitused, õppematerjalide kohandamine, abivahendite kasutamine, tempo ja mahu reguleerimine, diferentseeritud kodused tööd, hindeliste ja arvestuslike tööde jõukohastamine;
- ainealased kohustuslikud konsultatsioonitunnid kokkulepitud perioodiks ja järelvastamiste ajad;
- ainealane õpiplaan õpilastele, kellel on puudumisest, kooli vahetamisest ja koolide õppekavade erinevusest tingituna tekkinud mahajäämus mõnes aines;
- tagasiside konkreetse tuge vajava õpilase õpitulemuste omandamise kohta, sealhulgas nimetatakse ära abivahendite kasutamine ning õpilase iseseisvusaste. Tagasisides kirjeldatakse saavutatud teadmisi ja oskusi;
- vestlus lapse ja/või vanemaga; aineõpetaja, klassijuhataja ja lapsevanema(te) vaheline koostöö;
- tuge saavatele lastele seatakse sisse individuaalse arengu jälgimise kaart klassijuhataja või tugimeeskonna liikme ettepanekul. Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi (ÕIK) avamise, koostamise ja täitmise eest vastutavad tugiõppe juht ja klassijuhataja.

Klassitasandi meetmete rakendamist analüüsivad ja hindavad õpetajad koostöös kooli tugispetsialistidega ning vajadusel kavandatakse edasist tegevust.

II KOOLITASAND - vajaduste väljaselgitamine ja toetamine (üldise toe raames, õpetaja koostöös kooli tugispetsialistidega)

- õpilase pedagoogilis-psühholoogiline uuring (eripedagoogiline, psühholoogiline, sotsiaalpedagoogiline);
- tugimeeskonna koostöö lapse tugivõrgustiku liikmetega (nt lapsevanema, kooli meditsiiniõe, kooliväliste erispetsialistide jt);
- õpilase suunamine pikapäevarühma, huviringidesse koolis või väljaspool kooli, noortekeskusesse;
- õpe õpiabirühmas;
- õppimine vajaduspõhiselt moodustatud klassides, väikerühmades või individuaalõppes;
- IÕK koostamine tuge vajavale õpilasele;
- käitumise tugikava koostamine ja rakendamine;
- koolipsühholoogi teenus;
- sotsiaalsete oskuste õpe - õpetaja ja sotsiaalpedagoogi koostöö.

Koolitasandil meetmete rakendamist analüüsivad ja hindavad kooli tugispetsialistid koostöös õpetaja ja lapsevanemaga.

III KOOLIVÄLINE TASAND

- koostöö kooliväliste spetsialistidega: Hariduse Tugiteenuste Keskus, kooliväline nõustamismeeskond, meditsiinasutuste spetsialistid, lastekaitsespetsialistid jt;
- koostöö huviharidust ja -tegevust pakkuvate asutustega;
- koostöö teadusasutustega

7.5 Tugimeetmete muutmine ja lõpetamine

Tugimeetmete tulemuslikkust hindab tugimeeskond koostöös õpetajatega vähemalt kord õppeaastas. Ettepanekud tugimeetme jätkamiseks või muutmiseks edastatakse lapsevanemale ning vajadusel kooli juhtkonnale. Edasised tegevused võivad olla:

- meetme rakendamise jätkamine samal või tõhusamal viisil,
- meetme vahetamine või täiendava meetme lisamine,
- täiendavate uuringute teostamine (sh vajadusel pöördumine eriarsti, erispetsialisti või koolivälise nõustamismeeskonna poole),
- meetme rakendamise lõpetamine.

8. Karjääriõppe korraldus

1. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
2. Kooli õpilaste karjääriteadlikkuse tõstmisel lähtutakse Tartu Forseliuse Kooli karjääri-ja ettevõtlusõppe tegevuskavast (Lisa 12).
3. I-II kooliastmes lõimivad klassi- ja aineõpetajad karjääriõpetuse õpetatavate ainetega, koostöös lastevanemate ja kooli karjäärikoordinaatoriga korraldatakse õppekäike, õpitakse leidma karjäärialast infot internetist ja muudest teabeallikatest.
4. III kooliastmes tegeletakse süsteemsemalt karjääriteadlikkuse ja ettevõtlikkuse suurendamisega peamiselt klassijuhatajatunni ja ühiskonnaõpetuse aine raames, kuid ka teistes õppeainetes. Õpitakse tundma tööturu võimalusi ja vajadusi, edasiõppimise võimalusi ning õpitakse karjääri planeerima. Koostöös Töötukassa spetsialistidega viiakse läbi kutsesobivustestid, õpilased ja nende vanemad saavad soovi korral individuaalset nõustamist. 9.klassi õpilased saavad lõpuklassis ka simulatsioonvestlustel osalemise kogemuse.
5. Kord õppeaastas toimub infopäev lõpuklassi õpilastele ja nende vanematele. Õpilastele vajalik info on kättesaadav kooli raamatukogus, internetis. Info vahendajaks ja koolipoolseks nõustajaks on kooli karjäärikoordinaator, kes teeb koostööd klassijuhatajate, aineõpetajate ja Töötukassaga.

9. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

1. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Vastav teave on kättesaadav e-päevikus ja kooli koduleheküljel. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri või poolaasta algul.
2. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise.
3. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises.
4. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

10. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajate koostöö põhineb ahhaalikul koolimudelil ning kooli põhiväärtustel. Tartu Forseliuse Koolis on õppijaks kõik koolimeeskonna liikmed (st juhtkond, õpetajad jt).

Peame oluliseks koostööl põhineva professionaalse ja tugeva, ühiste eesmärkide täitmisele pühendunud meeskonna kujundamist. Koolis tegutseb koolikorraldustiim, kes hoiab fookust õppeaasta eesmärkide saavutamisel ning koordineerib muutuste juhtimist koolis.

Õpetajate koostöö väljub järgmistes vormides:

- 3x aastas toimuvad tiimikohtumised (võimalus kovisiooniks). Tiimikohtumisi juhivad tiimijuhid.
- Koolis tegutsevad õpiringid, kus tegeletakse õppeaasta eesmärkidest tulenevate teemade õppimise, heade praktikate jagamise ning rakendamisega. Õpiringe juhivad õpiringijuhid.
- 2x õppeaastas toimuvad tunnivaatluskuud, mille raames külastatakse kolleegide tunde. Lisaks tegutseb IRIS tunnivaatlusgrupp, kes kasutab oma professionaalsuse tõstmiseks tõenduspõhist tarkvarasüsteemi IRIS Connect. Toimub õppimine kolleegilt-kolleegile. Tunnivaatlussüsteemi koordineerib III kooliastme juht.
- Lõiminguplaanide täitmist koordineerib II kooliastme juht, kelle eestvedamisel toimuvad lõiminguseminarid.
- I kooliastme õpetajad teevad koostööd nii lennupõhiselt kui ka tiimisiselt.
- KiVa tiim kohtub iga nädal, et hoida fookuses turvalist ja kiusamisvaba koolikeskkonda ning koordineerida KiVa klassijuhatajatundide läbiviimist koolis. KiVa tiimi juhivad KiVa tiimi juht.
- Vajaduspõhiselt käivad koos ka ainevaldkonnad ning moodustatakse kooli eesmärkide saavutamiseks teemapõhiseid tööühmi.
- Õpetajate koostööaeg on üldjuhul igal kolmapäeval.
- Õpetajate koostööpäevad toimuvad üldjuhul ka vaheaegadel ja iseõppepäevadel, lähtudes kooli õppeaasta eesmärkidest.
- Õppe- ja kasvatusalaste otsuste tegemine ning õppetöö analüüsimine toimub kooli õppenõukogus.

11. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

1. Kooli õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.
2. Kooli õppekava koostamisel on aluseks riiklik õppekava, kooli arengukava ja ahhaaliku koolimudeli põhimõtted.
3. Kooli õppekava koostamise ja arendamise korralduse eest vastutab kooli direktor.
4. Kooli õppekava arendamine on pidev protsess, kus on kaasatud erinevad osapooled: õpetajad, õpilasesindus, lapsevanemad, hoolekogu ja partnerid. Ettepanekuid õppekava muudatusteks saavad teha õpilased õpilasesinduse kaudu, lapsevanemad hoolekogu kaudu ning kooli juhtkond, õpetajad ja pidaja. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise korral kooskõlastatakse muudatused kooli hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukoguga ning kinnitatakse.
5. Kooli õppekava kinnitab direktor.

KOOLI AINEKAVAD

Kooli õppekava lisadena on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

- I kooliastmes on esitatud üldõpetuse ainekavad, kus on lõimitud eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, inimeseõpetus, kunstiõpetus ja käelised tegevused.

- Ainevaldkond „Keel ja kirjandus“ (Lisa 1)
 - 1) Eesti keel
 - „Eesti keel 4.klass“
 - „Eesti keel 5.klass“
 - „Eesti keel 6.klass“
 - „Eesti keel 7.klass“
 - „Eesti keel 8.klass“
 - „Eesti keel 9.klass“
 - 2) Kirjandus
 - „Kirjandus 5.klass“
 - „Kirjandus 6.klass“
 - „Kirjandus 7.klass“
 - „Kirjandus 8.klass“
 - „Kirjandus 9.klass“

- Ainevaldkond „Võõrkeeled“ (Lisa 2)
 - 1) A-võõrkeel
 - „Inglise keel 2.klass“
 - „Inglise keel 3.klass“
 - „Inglise keel 4.klass“
 - „Inglise keel 5.klass“
 - „Inglise keel 6.klass“
 - „Inglise keel 7.klass“
 - „Inglise keel 8.klass“
 - „Inglise keel 9.klass“
 - 2) B-võõrkeel
 - „Vene keel 4.klass“
 - „Vene keel 5.klass“
 - „Vene keel 6.klass“
 - „Vene keel 7.klass“
 - „Vene keel 8.klass“
 - „Vene keel 9.klass“
 - „Prantsuse keel 4.klass“
 - „Prantsuse keel 5.klass“
 - „Prantsuse keel 6.klass“
 - „Prantsuse keel 7.klass“

- „Prantsuse keel 8.klass“
- „Soome keel 4.klass“
- „Soome keel 5.klass“
- „Soome keel 7.klass“

- Ainevaldkond „Matemaatika“ (Lisa 3)
 - „Matemaatika 4.klass“
 - „Matemaatika 5.klass“
 - „Matemaatika 6.klass“
 - „Matemaatika 7.klass“
 - „Matemaatika 8.klass“
 - „Matemaatika 9.klass“

- Ainevaldkond „Loodusained“ (Lisa 4)
 - 1) Loodusõpetus
 - „Loodusõpetus 4.klass“
 - „Loodusõpetus 5.klass“
 - „Loodusõpetus 6.klass“
 - „Loodusõpetus 7.klass“
 - 2) Bioloogia
 - „Bioloogia 7.klass“
 - „Bioloogia 8.klass“
 - „Bioloogia 9.klass“
 - 3) Geograafia
 - „Geograafia 7.klass“
 - „Geograafia 8.klass“
 - „Geograafia 9.klass“
 - 4) Füsika
 - „Füsika 8.klass“
 - „Füsika 9.klass“
 - 5) Keemia
 - „Keemia 8.klass“
 - „Keemia 9.klass“

- Ainevaldkond „Sotsiaalsained“ (Lisa 5)
 - 1) Inimeseõpetus
 - „Inimeseõpetus 4.klass“
 - „Inimeseõpetus 5.klass“
 - „Inimeseõpetus 7. ja 8. klass“
 - 2) Ajalugu
 - „Ajalugu 5.klass“
 - „Ajalugu 6.klass“
 - „Ajalugu 7.klass“

- „Ajalugu 8.klass“
- „Ajalugu 9.klass“
- 3) Ühiskonnaõpetus
 - „Ühiskonnaõpetus 6.klass“
 - „Ühiskonnaõpetus 9.klass“
- Ainevaldkond „Kunstiained“ (Lisa 6)
 - 1) Kunst
 - „Kunst 4.klass“
 - „Kunst 5.klass“
 - „Kunst 6.klass“
 - „Kunst 7.klass“
 - „Kunst 8.klass“
 - „Kunst 9.klass“
 - 2) Muusika
 - „Muusika 1.klass“
 - „Muusika 2.klass“
 - „Muusika 3.klass“
 - „Muusika 4.klass“
 - „Muusika 5.klass“
 - „Muusika 6.klass“
 - „Muusika 7.klass“
 - „Muusika 8.klass“
 - „Muusika 9.klass“
- Ainevaldkond „Tehnoloogia“ (Lisa 7)
 - 1) Käsitöö ja kodundus
 - „Käsitöö ja kodundus 4.klass“
 - „Käsitöö ja kodundus 5.klass“
 - „Käsitöö ja kodundus 6.klass“
 - „Käsitöö ja kodundus 7.klass“
 - „Käsitöö ja kodundus 8.klass“
 - „Käsitöö ja kodundus 9.klass“
 - 2) Tehnoloogiaõpetus
 - „Tehnoloogiaõpetus 4.klass“
 - „Tehnoloogiaõpetus 5.klass“
 - „Tehnoloogiaõpetus 6.klass“
 - „Tehnoloogiaõpetus 7.klass“
 - „Tehnoloogiaõpetus 8.klass“
 - „Tehnoloogiaõpetus 9.klass“
- Ainevaldkond „Liikumisõpetus“ (Lisa 8)
 - „Liikumisõpetus 1.klass“

- „Liikumisõpetus 2.klass“
- „Liikumisõpetus 3.klass“
- „Liikumisõpetus 4.klass“
- „Liikumisõpetus 5.klass“
- „Liikumisõpetus 6.klass“
- „Liikumisõpetus 7.klass“
- „Liikumisõpetus 8.klass“
- „Liikumisõpetus 9.klass“

- Valikained (Lisa 9)
 - „Ahhaa - mis? kuidas? miks? 3.-4.klass”
 - „Teatrimängud 3.-4.klass”
 - „Programmeerimine 3.-4.klass”
 - „Leiutamine 3.-4.klass”
 - „Teeme peo! 3-4.klass”
 - „Minu äge keha 3.-4.klass”
 - „Rahatarkus 5.-7.klass”
 - „Õppimine avastades 5.-7.klass”
 - „Tark arvutikasutaja 5.-7.klass”
 - „Loome muusikat 5.-7.klass“
 - „Suomi tutuksi 5.-7.klass“
 - „Teadus lahendab! 5.-7.klass“
 - „Joonistamine pole mingi kunst 5.-7.klass“
 - „TFK sisuloojad 5.-7.klass“
 - „Minu äge keha 5.-7.klass”
 - „Spordiüritused 5.-7.klass”
 - „Teeme peo! 5.-7.klass”
 - „Kaitse end ja aita teist 5.-7.klass”
 - „Mina 5.-7.klass”
 - „Teatrimängud 5.-7.klass”